

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap

Megjelenik Csáktornyan hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőségi iroda: Fischei Filöp könyvnyomdáj. helyiségben. — Szerkesztővel értekezni lehet: Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton 11 — és 4 órákor. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény *Magyarul József* szék. nevére küldendő Csáktornyára.

Kiadóhivatal: Fischei Filöp könyvnyomdája Csáktornyan. Ide küldendő az előfizetési díjak és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Félévre	2 " "
Negyedévre	1 " "
Egyes szám 10 kr.	

Hirdetések meg előfizetésnek: Budapest: Goldberger A. V. hird. irod. Bécsben: Schalk H., Dukes M., Oppalik A., és Dachs G. L. és társaiul. Frankfurt a.M.: Danbo G. L. és társaiul.

Wylltér petitsora 10 kr.

A ferde nevelés áldozata. (Nevelésügyi czikk.)

„Férg az, mely földön csúszik, de a csillagoknál nem bégást ember sem.”

Napjainkban a paedagogiai irodalom eléggé gazdag nevelési munkáiban. Ujabbnálujabb művek hagyják el a sajtót, s a hazában szerzetesek hirdetik a nevelés magasztosságát. Igen ám, csak hogy e becses művek nem mind jutnak el oda — elég sajnos — hova eljutniok kellene. Sok család könyvtartóján ott hever a „Don Quichote” a „Fortunatus és fia”, az „Egyiptomi álmos könyv”, s tudom is, még mi, de valami kis nevelési munkának csak az árva híre sincs. Így azután nem is csuda, hogy a természetre, Isten kegyelmére vagy az utánzásra fektetett nevelés termékeiben oly bő aratása van a halálnak.

En csak egy kis porszemét akarok a nyilvánosság elé bocsátani, egy kis szálát a nevelés messzeágazó boyndalmáiból. Lehet, hogy e sorok tán eljutnak oda, hol égető szükség van egy kis ismertetésre. — Adja Isten! —

Mi is hát tulajdonképen a nevelés? Egy olyan paedagogiai eljárás, mely az alakí és anyagi képezés által a növekvő ifjút képessé teszi arra, hogy idővel vállalass, bekeszerető és sorsával megelégedni tud polgárrá legyen, hogy közvetlenül a maga, közvetve pedig az emberiség j léteért üdvözös közremunkálkodni tudjon, vagyis, egyszóval egy földi, mint égi rendeltetésének eleget tegyen.

A nevelésnek — mondhatnám — ikertestvére az ápolás, ami szintén nem más, mint nevelés s ez már a bölcsőben veszi kezdetét. Az édes anya az ő

határtalan s minden áldozatra képes szeretetével lerakja az alapot, melyen később az egyén boldogságának Pantheonia fog állni.

Mi lenne az ember nevelés nélkül? A vadság éjjeleiben tapogatózó szörnyeteg, mely sem isteni, sem emberi törvényeket nem ismerve, állati módon tengetni nyomorúságos életét, vagy születése után mindjárt bucsút mondana a világnak.

Azt mondja a paedagogia: a nevelésnek bizonyos rendszeren kell alapulnia. De ezen rendszer ahány az egyén: annyi féle. A tudatlanság, tapasztalat-hiány vagy a nevelés terén való tájékozatlanság sokszor meghozza a maga áldozatait, s nem ritkán van arra eset, hogy bölcsőt a koporsó válja fel.

Azt mondja Seneca: Az élet magában nem rövid, hanem azt mi rövidítjük meg.

Egy másik: „Ép egészséges, jól kifejtett testszervezet száz évre van alkotva”, s hányan érik el e „magas” kort? Bizony kevesen. Most már egy száz éves egyén csudatárgy. Minden lap foglalkozik vele. Valóságos szenzációkelt. S mi ennek az oka? E kérdésre sokféleféleképpen lehet ugyan válaszolni, de tagadhatlan hogy a nevelésnek is nagy szerep jut itt, különös s az elkényeztetett nevelésnek.

A jó szülők a kedves kis vendéget óvják még a szellőtől is — Ki nem vinnék a szabadba a világ minden kincseit sem, holott a testi edzést már a csecsemő korban meg lehet kezdeni. Hogy is teljesezdehik be így e közmondás: „Mens sana in corpore sano.” A testtel együtt nyomorult lesz a lélek is —

De még más is fordul elő. Tudjuk, hogy a gyermek amit meglát, ki-

vánja. Addig sir érte, míg azt a bizonyos dolgot nem bírja. Ez aztán ismétlődik, s a szülők csak hogy meg ne szomorítsák a kis emberkét, teljesítik annak minden óhaját. Adnak neki ételükből (habár az nem is neki való), nem engedik szabadon mászkálni, mert megüthetné magát, stb. Ilyenkor áll elő aztán azon szomorú eset, mely különösen az uri osztálynál nem ritkaság, hogy a mindentől megóvni akaró szülelők palást alatti lassankint megmérgezik őt, s midőn 8-10 éves lesz, ott áll előtök az elkényeztetett nevelés — megtestesülve. Ez ellen hiába akarnának ezután sikeredni. Már késő! A gyermek követelő, számitó, dacos, feleselő, irigy, kihasználható, lobbanó leendő. Szóval együtt növekedik a beoltott bűn is, s mi lesz az eredmény? Öregségükre keservesen siratják meg az elhibázott lépést, s rettegve tekintenek gyermekük jövőjé elé. Az ily elkényeztetett gyermek egészsége mindinkább aláhalnyatlak. Kedvt veszíti minden komoly foglalkozás iránt, mert tán nem áll módjában az a kényelem, amibez szokva volt. Megárt neki minden, s rövid idő alatt legördül a függőy... s az első feivonás befejeződik... s a sirhalom! mi megtalálja azt a boldogságot, mely számára a földön nem létezik.

Horváth Gyula

(Vége köv.)

HIREK.

Betőres a „Muraközi Takarékpénztárba”. F. hó 22—23-én, valószínűleg helybeli betörő urak, oly terszerűen törtek be a főtőzön fekvő Muraközi Takarékpénztár helyiségébe, hogy a fővárosi enémű handának is beleselétére vált volna. Ugyanis a tolvajok a szomszédok udvarából a ház fedelét átrákon s köteleken a takarékpénztár udvarába jutottak, itt szurok segít-

ségével az ablakokat nesztelenül betörték s felnyitották, előbb azonban a folyosón lakó takarékpénztári szolga szobájától kitérően erősen bekötözték. A tolvajok az ablakon keresztül a tanácsközi szobába másztak be, innét azonban tovább nem mehettek; a pénztár helyiségébe szolgáló vasajtót ugyanis nem tudván kinyitani, a kályhát kezdték bontogatni, azonban siker nélkül. Kérdés, mit csináltak volna a falba bepéitett nagy Werrheim-féle pénztárral, ha a pénztár szobába behatolhattak volna? A tolvajokat különben behatolhatnák a házban lakó, későn hazatérők kereskedők ugrasztották el, hogy felhagytak a további kísérlettel. Az egyik lakó állítja a szerén a ház közelében egy réseggnek látszó ember lefektű, kit a bandához tartozónak vénezt. A betörők faredászat ezután nem koronázta siker. A préda egy irodai kabát volt, melyet a takarékpénztári könyvelő tartoga tot a tanácsközi szobában.

A szt-lonai hírvese 22-i vásárának az idén kedvezett az idő. Volt is látogatója elég. A koszik szakadatlanul közlekedtek a vásárt megezőt egész éjjel. A vasutón is sokan jöttek Olaszországból, Erdélyből, az altőlől s Magyarországtól más részéből s vették a muraközi lovakat.

Hangszer-ípar Muraközben.

Egy alsó-dombori vállalkozó lakos azzal foglalkozik hogy a kijátzott, összetörtt hegedűket, brácsákat s bőgöket megvásárolja, azokat kijavítja s eladja. Az illető, Fischei F. csáktornyai könyvkereskedést is megbizta az elárusításával. Vasárnap is történt már. Aki olcsón, jó megüdvözösként akar jutni, nézze meg a könyvkereskedésben levő hegedűket s vásárolja.

Színészeink m. szerdán lejátszva a bérleti-s jutalomjátékot, eltávoztak Csáktornyáról. A múlt héten következő szindarabok kerültek elő: vasárnap a „Vadgamb”. Hírvesev új eredeti népszimű 3 felv. Irt: Gerő Károly; befűt az „Arany pok” vagy egy kis hanguszg kénytelenességből”. Legújabb hírvese hozhat 4 felv. Irt: Schönbart Ferencz. Ford. Benedek Gyula; kedden Monory Sándor jutalmat adottott „Bánk bán”. Drámá 5 felv. Irt: Katona József; szerdán búcsúszál és Mátyás Kálmán jutalmat adottott a „Szerlem vadrossái”. Eredeti hozhat 3 felv. Irt: Láng Móricz; „Jeruzsálem vég-

TARCSA.

A sajtóhíbrókról.

Ezek ellen nincsen még e világ. Mig emberek lesznek a betűszedő, a revideálók s a korrektorok, addig ez megmarad — kiirthatannak.

Mert ezt még a „Zacherin”-féle szer sem írta ki, pedig ez minden tekintetben kitűnő rovarpusztító szernek bizonyult. annak kell lennie, ha a feltaláló 100 aranyat ígér jutalmul annak, ki hathatós mérge használata után egy polsáktól tájál.

A sajtó philoxerái ellen nincsen semmiféle szer sem, nem használ ez ellen semmiféle amerikai pódozer sem, hiába minden próbálgatás.

A szőlő philoxerát meg lehet ölni nagy fáradsággal, a sajtóé nem! Mindazonáltal a sajtó philoxerája nem okoz oly nagy kárt, mint a szőlőé, legfőképpen a póttának és a zsurnalisztának egy kis bosszantást szerez.

Irtak is ám a pótták már sokféle ének a sajtóhíbrókról, megnekelte ezeket már Thaly Kálmán is, de mind haszontalan, a sajtóhíbrók megmaradtak s szaporodnak napról-napra.

Guttenberg fölkezt papjai, a betűszedők gyakran csinálnak szándékosan is sajtóhíbrókat, amikor egy-egy csatlósán elcsúsztatják nekik, gyakran azonban egész ártatlanul csinálják a hálköveseket.

Igen óbernek kell lenni a korrektoroknak, ha sajtóhíbrókat művet akar kezei közül kibocsátani, mert a sajtóhíbró a legnagyobb figyelem mellett is becsúszik. Hisz ki nézne el véletlenül egy-egy betűt, mely magában véve csekélyebb ugyan, de mégis elégséges arra, hogy a póttának és zsurnalisztának bosszankodást, a közönségnek pedig derült perczeket szerezzen.

Gelléri Mihály könyvnyomdász nagy szorgalommal gyűjti össze minden egyes lefolyt év érdekesebb sajtóhíbrát. Az érdekes gyűjteményből fölemlitek egynehányat, melyek, mint a gyűjtő mondja, — józú kacsaját vagy mosolyt okoznak, mely teler egy barátságos képviselőházi derűtséggel.

Már bizony nem kisétség az, amit egy fővárosi lap „Báli tudósítások” című rovatában olvashatunk: „A terep fényesen volt díszítve a plafondról függő négy óriási „suszter” hintett ragyogást az alant nyúsgó tömegre.”

Egy-egy betűnek sere-re való átváltozása, melyen kényelmetlen helyzetbe hozta derék mestereire bereinket.

A „Pesti Hírlap” „országostobája” című tárczájában olvasható, hogy Deák Ferencz egy helyen éjjel „meghalt” s másnap reggel volna a plafondról függő négy óriási „suszter” hintett ragyogást az alant nyúsgó tömegre.”

Bizony hajosan utazott volna tova, ha ghaít volna, alighanem csak meghalt! Ugyan e lap rövidhírei között lehet olvasni a következőket:

A Balaton hőméréseke április hóban elérte a „18—20 frotit is” Pompás hőmérő lehet az, mely frotokkal mutatja a fokokat.

A kijálatás tartama alatt megjelent lapok bővekednek ám sok sajtóhíbró! Így egyik napilap a tenyészárba-kijálatásról szóló jelentésében így ír: „Megemlítjük még, mint ritkaságokat, gróf Szapary Gyula gyönyörű „tetemeit” melyek még nincsenek teljesen kihízvalva.”

Hiába, atinek pechje ez tehene van, az ki van téve annak a veszelnyek, hogy tetemet dicserik meg tehene helyett. Így járt Szapary is.

Hogy mennyit képes változtatni valaminek értelmén csak egy betű is, mutatja a „Budapesti Hírlap” egy gondolatzikkulusának bevezetése, mely így hangzik: „Lápnok egy barátjától vesszük az alábbi sorokat, melynek mindenike egy-egy közmondásszerű

„g a z s a g o t” tartalmaz”. Tessék velős igazságot írni ha a sajtóhóbról elkeresztelt azokat gazsának.

Hol itt az igazság? Nincs igazam? ... Ugylatom, hogy te kedves olvasó addig nem mosolyogd el magadat, mig el nem mondom egyik napilapnak érdekes táviratát, mely így hangzik: „Az olasz „Commerciai di Milano” bank helyiségeit ma éjjel feltörték s onnan 3.879.000 „libát” loptak el.”

Találunk olykor olyan sajtóhíbrókat is, melyeknek egy kissé pikáns izok van, de tudva azt, hogy a hiba a véletlen sülteményekbe szegyenlyük el magunkat, hanem inkább józint mosolygunk.

Elmondok egy ilyen zárjelben, hanem kérem ne nevessek és ne mondják el senkinek — (Egy színházi kritikus egyik fővárosi lapban Tihanyiról így ír: „Tihanyi a vén huszárkaplár szerepében körülmetszett” alak volt, törtélmetszett helyett.)

Komócsy József szép titulusul illette sajtóhíbró: „mikor egyik lap ezeket írta: „Komócsy József jeles „jóvónk” tegnap Miskolczra utazott.”

Azóta barátaim mindig jeles „jóvónk” nevezik a jeles irót.

Thaly Kálmán költővel történt meg azaz eset hogy egyik balladájában vadló helyett „vad ló” lett szedve és bomladó a sereg helyett „bolondozó a sereg.”

Mondhatom, nagyzerű hatás! Részavógyi egyik hírvetéssel így szedte ki a zsidó, kihagyva minden interpunkciót: „Italkan csak a csendes ében 25 krétt. Ide temesestek zongorára két hegedűvel. Ezt a kerkerdőt járom én négykére stb.

Ha már említek sajtóhíbrókat a hirdetésekben, nem hagyhatom szó nélkül En Csillag Anna kisasszony egyik hírvetését, melyet szintén Gelléri Mihály ur fűzőzött fel. En hajkenőcset már két hónap óta használom és azóta 10 ceter húsos hajuszom nótt, miért is köztelenségemkel tartom azt mindenkinék ajánlani. Mely tisztelettel Greiner Amália okl. tanítónő.

Itt azonban nem a szedő, hanem az Okleveles tanítónő követte el a sajtóhíbrát. — Azonban az sebei, En Csillag Anna kisasszony hajkenőcset én nem változtatt semmit, azért az megmarad, ami volt. Megtörténik, hogy a sajtóhíbró gyásjelentés olvasása közben is mosolyt esz ajknakra. Pl. „A boldogultnak földi maradványait f. hó 9-én fogták a keresepi temetőbe „kór” nyugalomra kierni.

A lap tördelése alkalmával is csúszik be olykor egy egy hiba. Például egyik napilap ismert naptári rovatában így volt eltorzulva a szedés:

„Minisztereink” kol 6 óra 31 perczor d e. nyugszik 10 óra 34 perczor este. —

„Hold” fogad minden pénteken d e 10. 12-ig a minisztereink palotában Budán.”

Rosz tördelés folytán jutottak be az újpesti asztalosok a főrendi hámba, miután meghívtattak:

„Az újpesti asztalosok sérelmesnek találják a butoroknál festékekkel való bemázolást. minek folytán azonnal királyi meghívót nyertek a főrendiházbába.”

Sajátosság hogy a betűszedő, ha egy jot észlél, de ártatlan sajtóhíbrókat lesz mosoha-apja, búszke reá! Ha még nem követett el sajtóhíbrát, akkor is búszke; éppúgy mint az egyzeri zsidó, ki búszke volt mert zsidó. Midőn kérdészik tőle, hogy mért épen azért búszke feléle meg búszkebe: „Mert ha nem lennék búszke, akkor is zsidó lennék!”

Nincs igazza?

En nincs a szedőnek igazza ki búszke lehet, ha egy-egy ártatlan sajtóhíbrával a nagy közönséget megnevetette és búszke lehet, ha még nem csinált sajtóhíbrát!

Hanem, hogy aki nem csinált még, ha az leten életi, fog csinálni — arra mérget mernék venni!

HULLÁM.

popraviti. Netečnu vodenu hranu, kak je na primer repa, moremo posiliti da ju Marsa leze prekuha.

Sol nečini samo želudcu dobro, nego nekoje živine se nerazplodiju ako nedobiju dosti soli. Kravam, koje se dugo negoniju davljeju sol, i zagoni se.

Kuliko soli je treba marhi dati, to od svakojačkih okolnostih zavisi, zavisi takaj od vrsti marhe, od kakvoče krme i od pitja.

Kaj se živinah tiče, ovce potrebuju najviše soli, za njimi dojde marha a anda svinje; najmenje soli potrebuju konji.

Stare i mlade živine potrebuju več soli kak srednje.

Kakvoja hasna dela sol pri marhi, to još nije dokazano.

Pri mleku nikaj nehanski, akoprem nekoji ljudi veliku, da sol želju zrokuje, zaradi česa marše vno go vode pije iz koje se mleko napravi, ali mleka niti je više, niti je boje.

Sol najviše hasni tustoj marhi. Na meso nepostane živinče tustojše, nego na mačcu. Samo preveč soli nesme se živinčetu dati, jer onda gubi na sebi mesu.

Kuliko soli je treba marhi dati, gledač na cilj, služi nam sledeći. Kravam je treba na den 15-30 gramov soli dati, telicim 10-25 gr., marhi za klati 45-80 gr., konjem 10-20 gr., vnaštiam ovcam 2-4 gr., ovcam za klanje 6-8 gr., svinjam 12-18 gr.

Na zadnje treba je sol takaj i k tomu meriti, kuliko pije živinče.

Vnogo soli želju zrokuje, i onda, živinče čudaj vode pije. Čudaj vode kviri maršetu želuden. Sprem tustoj marhi nije smeti čudaj soli dati. Nasuprot, ako živinče vno go vode zadržavaju hranu dobi, onda mu moramo i več soli dati, da hranu leze prikuha.

Najbolje je kamen soli pred marše deti, da si ga po volji lije.

Konjom se navadno vu opredelanom vremenu, na tjeđen 1-2 put daje sol.

Izim soli traju već jedno par let prah, koji prekuhavanje hrane podpomozjeju. Ali ti prahi nisu sigurni.

Neumereno vno go soli, kak i svake druge hrane, naravski da škodi. Nego malo več soli neskođi tak, kak da čisto nikaj nedajemo, jer je onda vu krvi malo chlornatriuma, i živinče nikvoja hasna nedoneša.

Sol je dakle domaćoj živini ne samo hasnovita, nego i potrebna hrana.

Kaj Je novoga ?

— Iz Legrada nam pišeju, da je tam 24-ga o. m. jedno 9 let staro dete iz mosta tak nesrečno opalo vu vodu, da je taki mrtvo postalo. Siromak si je glavu strahovito pobil. Dete je k Jamborovoj familiji spadalo i roditelji se jako žalostiju za njega. — Nadalje iz Legrada nam pišeju još, da je tam jeden cigan svojemu sinu nogu potrl. Cigana su na varaške hiše odednali zaradi nepazljivosti.

— Od strele zatučen. Vu Szolnoku postaj je 11. majša po poldan veliki vihar i tuča. Bozso Istvan varaški zastupnik gazil je s dvanajstimi ljudimi zemlju na dvoru, gda je najedenput strela med nje vudrila. Bozso-a je po čelu vudrila i taki je vumrl. Pet jih je došli opalo i komaj su je k življenju spravili. Drugi su takaj omedleli, ali jim zato nikaj nije bilo.

— Dogodjaji jednoga šneidera. Pred vno go let živil je vu Rohoncu Steiner Leopold zvani šneiderški detić. Za kratko vreme otišiel je iz Rohonca i stupil je v jeden klo-ter za fratra. Tu je marljivo pazil na klosterske doktore kak oni vračiju, i gda je mislil, da več i on dosta doktorije zna, pobegiel je vu Englezko vu London i tam se za doktora vun dal. Priskrbel si je jednu doktorsku diplomu, koju je bečka škola za Steiner Leopolda izdala. Za kratko vreme se je oženil s jednom lepom mladom englezkom bogatom pucom i zdaval sepo krišćanskih obredih. Za kratko vreme ostavil je ženu i pobegiel vu Indiju vu Bombay, i tam se opet za glasovitoga doktora dal vun, i oženil se po drugi put. Niti tu nije dugo ostaj jer si je i drugu ženu ostavil, pobegiel je vu Australiu a od onud vu Ameriku, gde se je po tretji put oženil. Pred par let došel je vu Kapuvar jeden dr. Steiner Leopold, tam se je oženil s jednom židovkom po židovskim obredu. Tam se je spoznal s dr-om H., koj je opazil, da je Steiner jako dober doktor i zato se z njim sprijateljil. Jednput je Steiner pred prijatelom valual da je on bil šneiderški detić, ali da ga je jedna bogata žena dala za doktora

zeskolati. Potlam je Steiner postal kotarski doktor vu Borostyankó. Onda mu je diploma i vu Szombathely bila, Ali niti tu nije mira imel, otišiel je vu Troppan, gde se na njegvu nesreću za Schreiner da zvati. Popravljanje imena vu diplomu bilo je pred poglavarstvom sunjuio i zato su mu ju vu Beč poslali, odkud je došel odgovor, da diploma nije prava, nego falšna. Dr. Steiner a su zato zaprli, ali je on i tu izkazal svoju mudrost, jer je iz rešta pobegiel. Još ga nisu našli; dober bog zna, gde vrači betežnike!

— Med. hren i prsobol. Kakti čmelir za dužnost si držim nekaj od hasna meda pričobiti. Vu Eghyzhallósu (Vasm.) još vezda živuči Janzso Gjura kanas je već duže kak dve leti kasjal i grdo pljuval, svakojačka vračta je probal ali mu nikaj nije hasnilo. Na zadnje mu je jedna stara žena prepoučila ribanoga hrena s medom sako jutro i večer jednu žlicu nuter zeti Janzso Gjura je to i učinil za kratko vreme odzdravil, i vezda je već vu šestdesetom letu življenja svojega. Samo tuliko želim na znanje dati.

— Strela. Tóth Gjula stanovnik iz Dörgicsa išiel je s četereimi ljudimi 16. o. m. na polje. Najedenput se je zaoblacio i veliki vihar postal. Strela je vudrila i Tóth Gjulu zatukla. Četirim pajdasom nikaj nije bilo. — Na zapadnoj strani Vessvarmegiji bil je ne zdavnja veliki vihar. Vu Felső-Eőru je strela dva ljudi vudrila, ali ne pogibelju. Vu Alsó-Eőru je v jedno drvo, a vu Felső-Lónu pak vu krčmu tresnula, ali velikoga kvara nije napravila.

— Odlikovanje jeduoga selkoga birova. Jakob Ambrus iz Bradacsa (Hunyadm.) koj je 40 let birovo bil, i vu tom vremenu službu marljivo izvršaval, dobil je od Nj. Veličanstva srebrnoga križa. Križa mu je s velikom paradom Pogany Gjura veliki komuš vu Hunyadmegiji na prsa pripičil. Od parade čitali smo sledeće Veliki-ispán došel je 2 majša vu Željeznici na buržuski stacion, gde ga je Borha sudac pozdravil pred više stojin ljudi. Na pozdrav se je ipan zahvalil, a onda su skupa išli k buržuski notarjosi, gde je bilo vse s zelenimi granami i zastavami nakinčeno i tam je bil takaj stari birovo, sprevod-en od vno go svećenikov. Birov je s svojim materinskim jezikom po rumunj-

ski pozdravil vel. komuš a i on mu je rumunjski odgovoril. Oada je bil zajtrek, a po zajtreku stopran prava parada. Družtvo je išlo na dvor vu sence, gde je vicejašpriet rumunjski govoril puku od nagrade vernosti, po govoru bil je zaviv duha svetoga. Oada je napre stupil vel. komuš i poste nekoliko rečih, birovu križa na prsa pripičil. Za toga su mužari strelali a zvonil zvončili. Na zadnje bil je obed i zabava. Veliki ispán otišiel je stopran na večer, s prevodjen od vno go puka na stacion a sasvzvaraska banda mu je igrala Rakócy i Kossuth marša. Stari vredni rumunjski birovi je 1848. leta verno služil domovinu.

— Kradja pošte. Zadnji tjeđen su okrali poštarska kola, med Osekom i Našicami. Kak su kola po putu išla, skočili su tri oboružani ljudi iz šikarja, kočiča doli zle, noge i ruke mu zvezali vu sumu ga odvlekli, i grozili mu vse, da ga streliju, ako nebude miren. Na to su obrkali kola, vu kojih je 200-300 ftri bilo. Na zadnje su kočiča dobro zbil. Zandari jim išče nisu na trag došli

— Bitka na hišnim krovu. Vu Chemnicu pripetel se je 11. o. m. v noći sledeći dogodjaj. Jeden nori človek, kojega su vu špital štel odpeljati, vušel je i na jednu pet stokov visoku hižu splazil. Na vulici zbežalo se je vno go ljudi, na koje je nor črepa iz krova hital. Zandari su morali vatrogasce na pomoć zvati, koji su na krov splazili i na norea pričeli špicati. Onča je išče huji postal, s obvedimi rukami je trgaj črepa i na nje hital. Kad ga je već voda iz sprikalce izmudila, odbežal je na susedni krov, zato su ga na neizmernoj visini lovili kakti divju zver. Dva tri vatrogasci su ga štel obkoliti s vužmi, ali je to bilo težko vu kmcii na mokrim krovu. Na zadnje su mu itak vuže na šnjak hitili. Vatrogasci su ga pobrali čvrsto, zvezali i srečno doli spustili. Taj nesrečni lov trpel je više var.

— Mladi španjolski kralj. Kraljica Kristina porodila je 17. o. m. po poldan vu Madridu sina. Novorođenca su taki skrčili za španjolskoga kralja. Na krstu bude dobil Fernando-Alfonzo ime. Sannutus i adegati, koji su skupljeni čekali rođenje, veliko veselje su izkazali nad rođenim mladim kraljem.

bude zvrгло (broji na prste) tri pa tri so šiest, pa tri su siedem pa tri so desjet pa tri no tri bu zvrгло pientajst Kusilo osem no štierisvet no pet krajcerjev bu zvrгло vse skup štier no dvajset gulđinarjov.

Ihrastić. Vrag mu je kranjski materij, niti brojiti nezna. Matiaš. Ova imaš trideset forinti kaj je zvišega ober tvojeja računna naj tebi bude, da onomu dati mogel budeš ki te bolje računati navši.

Hanzl. Ja gospud! tistoga drobiša hom če zrajtal, an pa tista velka rajtinga močno gre, nebojo neč več zašafali?

Matiaš. Nečem! plačen si, odhadjaj! Izhod V.

Matiaš. I prviš prez Hanzlina. Matiaš. Gospodaj vi ste jedno malo zamisljeni pustite to na stran, naj vam ovo za naruk bude, da težke trude i žulje vase nigdar na pogibelj sreče nepostavljate, ar ona je nestalna, k tomu znate dobro, da ova igra je prepovedana zakaj anda ovu prepoved prekeršujete, ako se zapovedi delate budu, a nigdo nije obdržaval nebud, dapače oni, koji bi za obderžavanje skoznavati morali, sami takaj prekeršovali, kakve se hasne obćinskoga dobra imamo nadjati. Ali pustimo ova na stran! hoćemo se s ovom kapljum razveseljeti, da zabimo na naše nevolje, i tečešne počivali budemo. Nam vsakomu jedna butelja, vam pak dvem kumeki, jedna vžite si i vi kaj dobro!

Obedva. Ljepo, ponizno zahvalimo. Ihrastić. To je još jedino mužko veselje, da toga ne, bi morali poparnuti.

(Drugiput dalje.)

GLAD FERENCZ.

ZABAVA.

Matiaš, grabuociš diaš, (Datje)

Izhod III. Dva muž: Ihrastić i Bukvić i ovi prveši.

(Dva muž: dođu vu hižu, zgledavaju se pristupe odzad k igračem i kad Matiaš zmirom dobiva, čudju se, i po prsah tučeju.)

Veselković. (Postavi na figuru i krikne) pet forinti!

Pisarović. (Postavi na figuru i krikne) deset forinti! (Matiaš obođvoje dobi.)

Ihrastić. (vudri se v prsa i mučič Bukviću reče:) Glej, Glej, kumel! kakve ti ljepe peneze ovi norci gube! (Vutom toga donese Hanzl jeden liter vina mušem i dene na drugi stol.)

Bukvić. Nestoje nije drago, nésu hodili za nje foršpan.

Ihrastić. Hodi kume sedemo si pit. (Sedeju k stolu.)

Bukvić. Jeli si videl, kak se igraju? Ihrastić. Ja sem štimal, da je to Bog zna kak špametna igra; ar se je jako gospoda igraju, pak vidim, da bi se toga naš pastiri igrali sramovali: ar k tomu čisto nikaj šmeti ne potrebno.

Bukvić. To ne veliki kunšt! meni se vidi, da ova igra je samo zato zmišljena; da koji je srečen, more drugoga čisto opieniti.

Jugović. Deset forinti na ovo figuru.

Ihrastić. Vudri se v prsa i reče:) Jej, jej, meni, deset ranjški na on falacec papira.

Matiaš. Gospone! ja imam podvannajst: kuliko vi?

Jugović, pol deset Matiaš. Anda dvadeset forinti sim. Bukvić. Vidis, vidis kumel! deset je postavil, pak je dvadeset zgubil pak si oš toga nikaj nedela.

Ihrastić. Naj biti ti pak vezda foršpan plačati moral, bi se z mužom za krajcar trgaj.

Pisarović. Petnajst forinti na ovo figuru.

Bukvić. Viš, viš! pak je ven petnajst ranjški tam postavil, Ihrastić. Muči, muči! jeli je dobi! Matiaš. Poldvanajst! Pisarović. Jedenajst.

Matiaš. Trideset forinti sim.

Bukvić. Dobro ti je obćinja! i ov je trideset ranjški zgubil.

Ihrastić. Prav mu je ja sem mu pred tremi dnevi moral dve petace banke dati pečdi, kak mi je na moju inštanciju dreketum napisal, i to ti ne bilo črnoga, kak za četiri prsta vu širini kak pravo, tak zdravo.

Bukvić. Jaj! jaj! Kumel! da bi se mi muž: ovakve igre igrali, bi nas pune orsačke hiže bile.

Ihrastić. Znaš li kumel! da ti se muhe lohko v pavučinu loviju, a sršeni pavučinu predereju.

Bukvić. Bogue ti je to istina. Siromak móra na vsakom prelazu veznuti.

Matiaš. (stane se, zdigne kasu i Jugoviću reče:) Gospone! vi ste 50 forinti postavili, i zgubili. Ki bi si razloga dal, pak za vreme prikratiti po malo postavljaj, bi špametneše bilo. Vi ste od vaših roditelov na velke molbe prijatelov vaših večera komaj 200 forinti dobili, ove ste ovdzi zaigrali, da nebudete imeli krajcara, s kojem bi se okupili, da vas nebi pes pogledal, neli to žalostno? Moja gospodaj! ja sem zvami pošteno igral i pravieno dobil, kak sami vidite okolo 550 forinti, znam da vsaki zmed

vas najzadnji krajcar je ovdzi ostavil ja, hvala Bogu! pri takvem imetku jesem, da ljudske peneze navlastito po ovakovi nezrednosti zgubijene nepotrebujem vi ste spenezili hitali, kak da bi jezera dohodka imeli, i zato niste vredni pomilovanja, nego bolje oni tam muž: koji celo ljeto komaj tuliko zaslužiju kuliko samo jeden zmed vas denes jednu vuru je zgubil, zato vam, stromaški kumeki iz dobička mojeva vu pomoć življenja vsakomu prikazujem sto ranjški morebit vi nje bolje preecenjati znali budete, kak ova gospoda.

Ihrastić. (Kada prime peneze veli:) Ponizno hvalitu.

Bukvić. (Kada sto forinti dobi, reče:) Bog njim ljepo plati, (obedva ruku kušneju i nazad se k stolu povrne.

Matiaš. Oveh drugoh 350 forinti dam v špital, na pomoć siromakov, koji pogibelju od nevolje prez pomilovanja oseh, koji nebi pre-uju; zdravju škode i peneze morebit krivično spravljaju, da je na ovakov način prez hasne zaigrali moreju. Sudim, da kaj ste zajeli i zapili, još platili neste niti imate odkud-zato ja vse zptiamKelner!

Izhod IX.

Hanzl i prveši.

Hanzl. Nej zašafajol

Matiaš. Donesi šest boteljah tokajera. Matiaš. (Doklam Hanzl ide po vino govori:) Hoćemo si ovoga dneva dobro vžit najmore pak ja, koj sam tak jako srečen bil. (Hanzl donese butelje postavi na stol, i Matiaš mu reče:) Vezda mi povče kaj su ova gospoda i muž: zatrosili, i kaj butelje koštaju? ja hoću vse platiti.

Hanzl. Tisti tokajer je ta nar fineš: tist je z Ogerskoga od svetiga Tokaja, je dober ino fin, lega skušite je vsaka butelja po tri gulđinerje.. tisto pa

Csóna zítka: Pénteca 8:20 - 8:60
Hrű 6.50 - 7.25 - Kuruzka 6.25 - 6.30
Jecmen 6. — 7. — 7. — 7. — 7.20

— Lotterija. Budapest 23
maja, 1886.
66. 70. 22. 48. 3.

Szerkesztő: MARGITAI JÓZSEF uredik.

ÜZLET ELADÁS
Légrád on.
Jól berendezett
fűszerkereskedésem
közbejött családii ügyek miatt
szabad kézzel
azonnal
eladó.
Fink Ferenc
Légrád.
386 1-*

SZÖVEGTEK.
Cenkis tartós gyapjusövetből egy
kőseptomertű fűrészes
... (jó gyapjusövetből 4 frt 96 kr.
Egy oltazejobb gyapjusövetből 8 ...
310 meter finom gyapjusövetből 10 ...
legfin. gyapjusövetből 12 frt 40 kr.)
UTAZÓ-PLAIDEK drája 4, 5, 8, egész 12 frítig.
Legfin. öltözékeket, nadrág, felsőruhát és eső
köpenysövetek tífél, Loden, comnis Kammgar,
Cheviot, Tricot adí kendit: telexsáral postátok
perwint: dosinkot ajánl.
Alapították **STIKARQFSKIJ.** ... 1886 ...
gyári raktára Brűben,
MINTAK postbérmentesen küldetnek. Mintakpok
a szabómesterek bérmentesellő küldetnek.
10 frton felült utazóvétel bérmentesen.
Alkotandó tőb mint 150,000 e. frt értékű rak-
táron van. ennl fogva természetű, hogy nagy
világűzetemben sok 1 egész ömterenyi postó-
vegek maradnak, csak hogy ily postóvegeket kény-
telen vagyok jóval a készletű szon adit tovább
adni. Minden jószáml gondolkodó ember befogja
látni, ... hogy e kis postóvegekből mintak nem
küdhető, mivel néhány száz minta rendelésnél
a végből ni sem maradna, ennlfogva tehát val-
ogosa szeletozha postókereskedői csegekből
mintakat küldetnek, mert ez esetekben a minta
száz daraból nem végekből talál, ily aján-
rással a szándékosmeretes.
Megnem felelő postóvegek ki-
cséréltetnek, vagy a pénz vissza-
küldetik.
LEVÉLEZESEK magyar, német, cseh, leng-
yel olasz és francia nyelven fogadtatnak el.
203 11...20.

Svietli biele zube za kratke porabe.
Dra. Poppa aromat, tiesto za zube.
Zubove (naravne i umjetne) drži zdrave i brani ih od boli.
Svaki komad zapada 35 nvč.
ANATHERINSKA VODA ZA USTA
od
DRA. J. G. POPPA,
c. kr. dvorskih zubur u Beču. I. Bognergasse 2. usutkava zubobolju, lieči bolestne
za zubice čuva i čisti zube. brani od zle zaduhe pomaže probijanje zubih
kod djece, služi kao obrana proti dnteriji; i neobhodno je nuždna pri piću
rudnih vodah
Velika flaša po fr. 1.40, srednja po fr. 1 manja po 50 nvč.
Vegetabilni prašak za zube čini zube posle kratke uporabe kao
snieg biele. bez da skodi istim. Skalutija po 63 nvč.
Anatherinsko tiesto za zube najfinija zubna pasta. najbolja vrst
a usgodim mirisom: za čišćenje, jačanje, uzdržanje zubih i održavanje
neugodnog daha zubnog kamena. Ciena staklene kutijice for. 1.22.
Ploмба za zube: praktično i najsigurnije sredstvo s kojim si može
svatko sam suplje zube izpuniti. Kutijica po tor. 1.
Sapun od bilja. najugodnije i najbolje sredstvo proti zvirjenju, oai
pu isjetnim pjeagam, mazuloom, prisoom i zebnicom, proti peruti u glavi i
bradi, kožnih bolestih i u obće proti svakoj nečistoti, sa istim sredstvom
lieče se brz osigurno. Komad 30 nvč.
Umoljava se p. r. občinstvo, da se izrično zahtievaju kod kupovanja c. kr.
dvorskog zubara dra. Poppa preparati i samo takovi neka se primaju, koji
su sa svojim zaštitnom narukom providjeni.
Može se DOBITI: Vu Čakovcu vu Göncz Lajoševoj apoteki, pri Strahiji,
Mavresak L. i Heinrich M. Vu Priloku vu Sipoševoj apoteki Vu Letenji
vu Kalivodaevoj apoteki. Vu M. Szoboti vu Bölesevoj apoteki. Vu Lendavi
vu Kisevoj apoteki. Vu V. Kanži vu Mandekovoj, Pragerovoj i Bellusevoj apoteki.
Vu Varadnu vu Kussovjoj, Riede lovoj i Kruterluhevoj apoteki. Vu Ludbregu
vu Kohnevjoj apoteki. Vu Koprivnici vu Werhevoj apoteki. 366 1..3

Radeini savanyukut-gyógyfürdő
2 órányira Luttenbergtől.
A Radeini viz és fürdő a legjobb gyógyhatással bír: köcsvény —
epejóság, veséjab, gyomorjab, mirtigydaganatok és nébntalmakra.
A Radeini savanyuviz összehasonlítása más savanyuvizekkel
Radeini 91:797: Petanczi 80:449. Gieszhűbli 43:793.
Egy fürdő 30 kr.
Étel
és italok
jó és olcsó árban.
Szobák napoként
30, 40, 50,
és 60 krátért.
Radeinska kisela voda i kupelište
2 vure daleko od Luttenberga.
Radeinska voda i kupelište ima najbolju lekovitu jakost proti: ulozii
(gibt.) skrofelom, zučnom betegu, bubreznjoj —, zeludačnoj, i ženskoj
bolesti.
Svavnjivanje radeinske vode s drugimi kiseli vodami:
Radeinska 91:797 Petanczka 80.449 Gieszhűblenska 43.793.
Jedno kupelište 30 kr. Pitje i jelo je dobro i fal.
Jedna soba na dan po 30, 40, 50 i 60 kr. 388 1-*

Hamburgi kávé stb. árjegyzék-kivonat
ETLINGER & COMP., HAMBURGIAN
ajánlják ősmert olcsó és valódi árúkat póstán, portomonesen, után-
vét, vagy az őszeg előleges beküldése mellett.
Kávé 5 kigr. 10 vámfontos saesköbbon. Aró é-ben
BAHIA, kellemes ízű 2. 90 ARANYJÁVA, kiv. finom enyhe . . . 5. 10
RIO, finom erős 3. 30 JAVA, zöld erős delicat 4. 95
SANTOS, szapora zöld 3. 70 PORTORICO, zamatos erős 5. 25
CEBA, zöld erős, brillans 4. 10 JAVA, nagyszemű ig. fin. delic 5. 87
MOKKA GYÖNGY afr. valódi tüzes 3. 90 KYÖNGYKÁVÉ, legfin. zöld 5. 30
DOMINGO, legfin. enyhe 4. 65 PLANTAGE, zamatos brillans 6. 20
CAMPINAS, igen fin. bőfőzető 4. 85 MENADO, kiv. finom nemes 6. 30
CEYLON, kékes zöld, erős 4. 85 ARAB, MOCCA, kiv. nemes, tüzes 7. 20
Kedvelt kávé keverékek minden árban 2-téle 5 kigr. ként CHINA TEA díszes sze-
lenczekben fél kigr. ként o. 6. 70. 95. 1. 15. 1, 70, 2. 30, 2. 85. 3. 15 stb. hozzá
esomágláshoz alkalmas. 2 kigrnál kevesebb Tea 30 krral drágább (portó)
JAMAICA-RUM valódi 4 liter bérmentve 4. 20 MATJES HERING bérmentve 5 kigr hordóeska 2. 05
CAVIAR I a. bérmentve 2 kigr. 4. 15. TABLA RIZS 5 = ként 1. 25
= keveset sóva 2 kigr. 7. 50. GYÖNGY SÁGÓ bérmentesen 1. 85
318 13...18 Minden közvetlen Hamburgból, teljes árjegyzék ingyen és bérmentve:

Az őszeg
Savanyu-
vizek
királya.
MAGYAR SAVANYUVIZ.
Europa
szénsavban
leggazdagabb
natronlithion-
forrása.
Széchenyi-forrás
Természetes nem mesterséggel előállított forrásvíz,
átiszörösen vegyelemzve.
Kitűnő asztali víz
Orvosi kitűnőségek által ajánlva.
TARTALMA:
Széchenyi-forrás (Magyarorszag) 97
Gieszhűblenberg (Steierha) 79
Kádutói (Steierha) 84
Kraudutói (Csehorszag) 48
Mohai (Magyarorszag) 48
Gieszhűblit (Csehorszag) 43
Deutsch-Kronau (Magyarorszag) 41
Gieszhűblforrás (Steierha) 50
Hami-itások kikeralése czéljából a dugasznak viz-
felé ferditott része „Petanc” kőirattal vanellátva.
Forrástár Csáktornyan:
STACHIA TESTVÉREKNEL
Ugyanott minden ősmertebb savanyuviz friss tölésben mindig
kapható ... 387 1-*Kittűtetve
Bácsban
és
Triesztben
MAGYAR SAVANYUVIZ.

Legjobb minőségű
Gépolajok, Szaponaria gyapjmosó-por.
Szaponaria-gyökér, paraffin kocsikenő, zsák, ponyva stb.
Szávoszt Alphons,
az orosz magy. gard. egyesület partfogása alatt álló termény-, mag- és bizományi üzletben
Budapest, V. ker. Arany János-utca 11. szam. 345 3-3

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONVI ÉKSZERÉKBEN
Alapított 1873. évben. **HERLINGER M.** Alapított 1873. évben.
óras és ékszerész Csáktornyan.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű
órák, arany, ezüstárú és ékszerékből
legfin. kiállitva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző-hivatall által felülviz-
gálva és fémjelezve van.
Mindennemű
RÉGI ÓRÁKAT
ugyszintén
arany- és ezüst tárgyakat
javítás végett jót állás mellett, elvállalok.
Régi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvetetnek.
NB: Bátorodom még jól berendezett optikai árualtatómat is a n. é. közön-
ség szives figyelmébe ajánlani. 209 65-*Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.
NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONVI ÉKSZERÉKBEN